

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
<p>Samarbejdet med større børn og unge</p> <p>De større børn og unge skal gøres fortrolige med de demokratiske værdier gennem øget indflydelse på og ansvar for forhold, der vedrører dem selv. De skal gennem deltagelse opleve, at de kan præge deres egen hverdag og yde deres bidrag til fællesskabet. Kommunikation er den væsentligste faktor i det sociale samspil og kræver redskaber til tænkning, planlægning og dialog med andre. Medbestemmelse kræver et socialt fællesskab.</p>	<p>Nr. 14: Indenfor vores fagområde i forbindelse med børn og unges udvikling mener vi, at det ikke er tilstrækkeligt kun at beskæftige sig med boglig viden. Vi glæder os derfor over, at der i målsætningen bliver lagt vægt på udvikling af børn og unges sociale kompetencer, demokratiske forståelse og det at kunne tænke og handle selvstændigt, da det er læringsområder, der falder fint i tråd med de rammer, vi i vores klub forsøger at skabe for børnene i dagligdagen.</p>		
<p>Jo ældre børnene bliver, jo vigtigere er det, at graden af medbestemmelse øges. Erfaringer i medbestemmelse indebærer også oplæring i at tage et ansvar – både over for sig selv og i forhold til et socialt fællesskab.</p>	<p>Nr. 7: Vi har dog oplevet problemfelter omkring bl.a. forældrenes opfattelse af hvad børnene/ de unge kan beslutte i klubben, og hvad de som forældregruppe skal beslutte. Det bør være mere tydeligt, fra politisk side, i hvilken grad medlemmerne kan bestemme over "deres klub" og hvilke beslutninger forældrene skal og kan tage sover samme.</p>	<p>I afsnittet under "at klubben skal" skriver forvaltningen: "at klubben skal udstikke rammer for indflydelsen, som de større børn og unge kan overskue, og som er så synlige, at de ved, hvad de kan bestemme".</p>	
<p>Medbestemmelse kan ikke udfoldes i et modstandsrit rum. Medarbejdergruppen skal derfor gennemdiskutere og afklare, hvorfor og hvordan de ønsker at udvikle de større børn og unges medbestemmelse, og hvordan klubben skaber rammer, der sikrer, at de større børn og unge bliver udfordret.</p>			

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
I forlængelse af de større børns inddragelse i planlægningen af dagligdagen skal klubberne hjælpe de større børn og unge til en aktiv deltagelse i lokalsamfundet og bidrage til oprettelse af eksempelvis ungeråd i bydelen.	Nr. 7: Vi er blevet pålagt et indkøbssystem som foregår på computer, som er tidskrævende og uhensigtsmæssigt på alle måder. Selv om samme giver plads til dispensation når indkøbende foregår som pædagogisk aktivitet, altså sammen med børnene/de unge, er effekten, desværre, at man bruger tiden på at undersøge om det kan fås billigere.	Inddragelse af større børn og unge er ikke afhængigt af et kommunalt indkøbssystem. Klubbens arbejde med inddragelse af de større børn og ungeskal foregå som en naturlig del af hverdagen, hvor større børn og unge skal opleve, at de gennem deltagelse kommer til at præge deres hverdag og yder deres bidrag til fællesskabet.	
Evaluering er en del af en demokratisk kultur, hvorfor klubberne skal udvikle nye veje i forhold til at evaluere de tiltag, der iværksettes. En evalueringskultur udvikles ved, at man arbejder mod en dagligdag, hvor opgaver, tilbud og aktiviteter bliver evalueret sammen med de større børn og unge.			
Relationsarbejdet			
En forudsætning for menneskelig udvikling og dannelse er samværet og samspejlet med andre. Den professionelle voksne skal derfor være i stand til at opbygge en kvalificeret relation til børnene og de unge med det mål, at de begge kan udvikle sig som mennesker. Relationsarbejde er at være i og kvalificere de sociale relationer, man som professionel indgår i.	Nr. 14: Vi ser det som et stort fremskridt, at relationsarbejdet nu er valgt som et af 7 mål, fordi vi mener, at arbejdet med relationer, og det at være en autentisk voksen er altafgørende for det videre pædagogiske arbejde.		
Den professionelle voksne er også en autentisk voksen. En autentisk voksen er troværdig og pålidelig og fremstår med en markeret personlighed. At være en autentisk voksen kræver indlevelsesevne, selvindsigt, personlig integritet, engagement og socialt overblik. Den professionelle faglighed i relationsarbejdet er til stadighed at kunne anvende sin faglighed og personlige			

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
kompetencer i samspillet. I et relationsarbejde kan man vanskeligt lade en del af sin personlighed tage fri, mens en anden del arbejder, og man må derfor være i stand til at skelne mellem det personlige, det private og det professionelle.			
Klubben skal arbejde med relationen i respekt for egen og andres person. Klubben skal skabe rammer, der fremmer relationen de større børn og unge imellem. Klubben skal sammen med de større børn og unge tage initiativ til organiserede aktiviteter og processer, hvor dialog og tillid er afgørende faktorer for almene sociale medmenneskelige værdier, så kammeratskab og venskab kan udvikles.			
At evne den gode og blivende relation er en forudsætning for de større børn og unges selvværd og for, at de senere i livet kan relatere sig til og forstå deres omgivelser.			
Klubmedarbejderen skal have ambitioner på de større børn og unges vegne. De skal mødes med positive og anerkendende forventninger om, at de besidder både livskraft og robusthed, så de kan klare udfordringer og vanskeligheder. De større børn og unge vokser, når de mødes med optimisme og tro på deres kunnen. Relationsarbejde med større børn og unge er at støtte og vejlede.			
Trivsel og sundhed			
Større børn og unge skal trives i klubberne. Klubberne skal støtte og drage omsorg for større børn og unge, som har alvorlige sorger eller befinder sig i krise.			
En god trivsel er nært forbundet med livsstil. Større børn og unges livsstil skabes i et samspil med omgivelserne, i skolen, på ungdomsuddannelserne, i fritiden og i hjemmet. De større børn og unge modtager påvirkninger fra flere steder, og normerne kan være vidt forskellige i de miljøer, som de unge bevæger sig mellem. Det er i de unges netværk, og der hvor de større børn og unge færdes sammen, at der er mulighed for at påvirke dem til en hensigtsmæssig adfærd og sund livsstil.	Nr. 12: Vi mener ikke målsætningen tager højde for den udvikling vores ungdomskultur er og har været i, når man under trivsel og sundhed vil sætte alt i kasser, som skal presses ned over de unge – i stedet for at pædagogerne får mulighed for at	Målsætningerne et udtryk for indsatsområder, klubberne skal arbejde med eller forholde sig til. Som det er tilfældet med alle målsætningerne kan vægtningen af de enkelte opgaver under hensyntagen til den enkelte klubs målgruppe variere.	Da der i flere høringsvar rejses tvivl om, hvorvidt deres målgruppe er medtaget, præciseres det i afsnittet ”Baggrund” at Målsætningerne gælder for den enkelte klub, men vægtningen af de enkelte opgaver kan variere i forhold til den enkelte klubs mål-

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
	udøve deres pædagogiske indflydelse, fordi de kan tage udgangspunkt i den enkelte unge.		gruppe og lokalområde. Arbejdet med målsætningerne skal tage hensyn til de unges alder og modenhed samt deres kultur og normer, som er meget forskellige fra bydel til bydel.
Miljøet i klubberne kan danne ramme om en forebyggende og sundhedsfremmende indsats, da der foregår en løbende dialog mellem personalet og de større børn og unge om deres forhold til alvorlige emner som overvægt, mobning og misbrug af alkohol, rygning og stoffer.	Nr. 14: Problematikken gælder også for de børn og unge, der påvirkes af modeluner og tidlig seksualitet og udvikler en ukontrolleret og sygelig fiksering på det at være tynd. Vi finder derfor målet om trivsel og sundhed meget relevant.		
Det er vigtigt, at medarbejderne er gode rollemodeller i forhold til sunde levevaner, og at klubben har en overordnet fælles holdning til nedenstående emner, samt til hvordan der arbejdes med det i klubben.			
Tobak og rusmidler			
Det er en fælles opgave for forældre og klubbens medarbejdere at værne om de større børn og unge. Større børn og unges eksperimenteren med tobak og rusmidler i ungdomsårene kan få afgørende betydning for den enkeltes sundhed og velbefindende. Brug og misbrug kan give sundhedsmæssige, sociale og psykiske følgevirkninger.			
Mad og måltider			
Klubbens medarbejdere skal være opmærksomme på de større børn og unges spisevaner. Der kan være mange grunde til at større børn og unge bliver overvægtige eller undervægtige. Både overvægt og undervægt kan have stor betydning for barnets eller den unges psykiske og fysiske udvikling.			
Miljø			
Et sundt liv hænger sammen med et bæredygtigt miljø. Et bæredygtigt miljø er en dannelsesproces, der bl.a. rummer kærlighed til naturen og ressourcebevidsthed.			

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
Bevægelse			
De større børn og unges skal støttes og udfordres til at opnå en glæde ved kropslige aktiviteter, som de kan videreføre i deres voksenliv. Kendskab til egen krop og beherskelse af bevægelser øger barnets/den unges muligheder for at tilegne sig nye færdigheder og styrker selvtilliden. Desuden bygger mange aktiviteter på samarbejde, hvorved sociale relationer opbygges.			
Mobning			
Mobning kan ikke accepteres, og det er en pædagogisk opgave at sikre, at mobning ikke finder sted i klubben. Mobning hænger tæt sammen med den kultur, hvor mobningen finder sted. Hvordan taler vi til hinanden, hvilke traditioner og fælles arrangementer har vi, og hvor målbevidst arbejder vi med at udvikle de almene kompetencer hos de større børn og unge? Anti-mobningstiltag skal ses i sammenhæng med klubbens øvrige trivselstiltag, der tilsammen er med til at skabe tryghed, tillid og selvværd.			
Den integrerende klub			
Traditioner skal være en del af klubbens hverdag, og klubben skal være opmærksom på, at den er bærer af kulturelle værdier.			
Det er et vigtigt mål for klubberne, at de kan rumme større børn og unge med udgangspunkt i forskellige kulturer, samt skabe et fællesskab på tværs af kulturelle og sociale skel.	Nr. 12: Et sted hvor vi mener man skyder forbi, er i målet om den integrerende klub, her synes vi der fokuseres for meget på problemer omkring grupper af indvandrere som skaber ballade. I vores klub er det integrationen af børn og unge med svære fysiske, psykiske og sociale handicap, der skal fokuseres på.	Klubben skal drage omsorg for at alle klubbens større børn og unge trives. Desuden skal klubben støtte større børn og unges evne til at skabe tætte kontakter og venskaber samt indgå i fællesskaber på tværs af kulturelle og sociale skel.	Der indskrives i afsnittet under klubbernes formål ”Større børn og unge med handicap kan have brug for en særlig tilrettelagt pædagogisk indsats. Klubberne skal rumme udfordringer, der tilgodeser handicappedes behov og forudsætninger.
Det er vigtigt, at større børn og unge får indsigt i dansk kultur, sprog og samfundsforhold uanset deres oprindelsesland. Alle større børn og unge skal have mulighed for at lære andre kultu-	Nr. 18: Formandskabet ønsker dog i den forbindelse at fremhæve, at det er vigtigt, at også de		Der indskrives i målsætning ”Den integrerende klub” at klubben skal ”støtte større børn og unge i at

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
<p>rer at kende. Kendskab til og forståelse for andre måder at leve og tænke på øger respekt for og accept af andre og skaber en større indsigt i sin egen kultur. Klubberne bidrager på denne måde til integration, forstået som en gensidig proces, hvorigennem de forskellige kulturer tilpasser sig hinanden.</p>	<p>etsprogede børn integreres: At de, der kommer fra skoler med få tosprogede får mulighed gennem klubsamarbejde at mødes med tosprogede.</p>		<p>skabe tætte kontakter og venskaber samt indgå i fællesskaber på tværs af kulturelle og sociale skel, herunder skabe mulighed for at etnisk danske større børn og unge fra lokalområder med få tosprogede mødes med tosprogede”</p>
<p>Klubben skal støtte integrationen af større børn og unge fra etniske minoriteter og yde en særlig indsats i forhold til de større børn og unges sociale og sproglige udvikling, underbygget af respekt for forskellig kultur og religion.</p>	<p>Nr. 9: (...), at der for servicelovs - klubberne i Københavns Kommune skal lægges større vægt på det opsøgende arbejde med at få børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk ind i fritids- og ungdomsklubberne. Desuden at forebyggende og støttende arbejde med børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk skal prioriteres højere i målsætningen.</p>	<p>Arbejdet med integration af børn og unge med anden etnisk baggrund er indeholdt flere steder i målsætningerne bl.a. under målsætningen ”Den integrerende klub”, hvor klubben skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - have særlig opmærksomhed på de udsatte og truede børn og unge - støtte større børn og unge i alderssvarende udfoldelse af det danske sprog - give større børn og unge viden om dansk kultur og andre kulturers værdier, historie, traditioner og højtider - støtte større børn og unge i at skabe tætte kontakter og venskaber samt indgå i fællesskaber på tværs af kulturelle og sociale skel <p>Desuden omhandler målsætning ”Klubbernes samarbejde i bydelen”, klubbernes opsøgende, sociale indsats over for marginaliserede, udsatte større børn og unge.</p>	

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
		Klubbernes opsøgende arbejde er i sin karakter både alment og forebyggende og henvender sig bl.a. til de større børn og unge, der lever i socialt belastede boligområder.	
<p>Klubben skal generelt være opmærksom på og styrke indsatsen i forhold til enkelte eller grupper af større børn og unge, der giver anledning til bekymring, hvad enten de er udadreagerende eller stille. Klubben skal tage initiativer, målrettet disse større børn og unge, eventuelt i samarbejde med andre interessenter, eksempelvis forældre, skole, foreninger og de sociale myndigheder.</p>			
<p>Samarbejdet med forældrene</p>			
<p>Klubberne skal tilstræbe et godt samarbejde med forældrene, uanset om klubben har en forældrebestyrelse eller ej. Forældrene skal have mulighed for at få et grundigt kendskab til institutionen, og personalets samarbejde med forældrene skal være præget af forståelse, respekt og gensidig tillid. Særlig i forhold til forældre til større etniske børn og unge er det vigtigt, at forældrene kommer indenfor og oplever, hvad klubtilbuddet indebærer.</p>	<p>Nr. 14: I takt med at klubalderen er dalet, modtager vi ofte børn helt ned til 8 – 9 års alderen. Dette skyldes forældrenes valg af deres barns alder i forbindelse med skoleindskrivning. I den forbindelse oplever vi, i klubben, et gensidigt øget behov for forældresamarbejde, hvilket falder godt i tråd med målsætningen om forældresamarbejde.</p>		
<p>Pædagoger og forældre har et fælles ansvar for, at børnene og de unge udvikler ansvarlighed, tolerance og respekt for hinandens forskelligheder og retten til at være anderledes. Samarbejdet kan organiseres formelt med planlagte samtaler og med forskellige tiltag af uformel karakter. Når man vil hjælpe større børn og unge, er det afgørende, at forældrene støtter op om initiativet. Jo ældre børnene og de større børn og unge bliver, jo større er udfordringen i forældrearbejdet.</p>			
<p>Der skal udvikles flere veje i forældrearbejdet, således at der</p>			

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
opstår et aktivt, positivt og forpligtende samarbejde mellem klub og forældre i en åben og tillidsfuld dialog, hvor gensidig information er en fast og regelmæssig service. Der skal lægges vægt på, at det overordnede ansvar for barnet eller den unge er familiens.			
Klubbens rolle i nærområdet			
Klubtilbuddet er ikke begrænset af fysiske rammer. Klubtilbuddet er en del af kommunes samlede fritidsmæssige, forbyggende og støttende indsats over for større børn og unge. Klubbernes medarbejdere kan lige så vel have en arbejdsfunktion uden for klubbens vægge som indenfor - på eget initiativ eller i samarbejde med andre.			
Klubbens deltagelse i lokalområdets udvikling af lokale muligheder er af afgørende betydning for lokalområdets større børn og unge. Alle i et lokalområde har ansvar for, at de større børn og unge får så gode opvækstbetingelser som muligt. Derfor er det intentionen i Lov om social Service, at klubberne skal bryde de bygningsmæssige grænser og blive en del af lokalområdet.	Nr. 8: Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen analyser af anvendelsesgraden af klubtilbuddene viser, at jo ældre de unge bliver, desto mere færdes de uden for det organiserede fritidsliv. På denne baggrund kan det undre, at forslaget til målsætninger ikke indeholder pejlemærker for udviklingen af nye institutionsformer, for eksempel ungehuse, hvor ungdomskulturen kan udfolde sig. Høringssvaret refererer til Københavns kommuneplan (afsnittet om børn og unge – se forvaltningens svar)	Målsætningen er målrettet fritids- og ungdomsklubberne, men som der ganske rigtig henvises til i Kommuneplan 2005, er der et ønske, på sigt, at ”den nuværende etablerede institutionsform med foreninger, ungdomsskole, fritidsklubber og ungdomsklubber udvides med en form for ungehuse / teentowns, hvor ungdomskulturen kan udfolde sig”.	
Et større samarbejde i lokalområdet indebærer et stort kendskab til lokalområdets muligheder. Det er derfor nødvendigt, at klubberne skal skabe sig et overblik over de lokale ressourcer og de problemer, der optræder blandt de større børn og unge og i lo-	Nr. 8: Ungdomsskolens bestyrelse finder, at den ny kommunalstruktur i højere grad kan understøtte et øget tværgående		

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
kalområdet.	og formaliseret samarbejde mellem klubber, ungdomsskole og de frivillige foreninger.		
Klubberne skal desuden påtage sig en aktiv rolle i forhold til formidling og etablering af kontakter til erhvervsdrivende og andre i lokalmiljøet med henblik på ansættelse af unge i småjobs og mulig etablering af lærepladser.	Nr. 12: I forslaget om at skabe kontakt til erhvervsdrivende med henblik på etablering af småjobs og eventuelle lærepladser, synes man at have glemt at institutionerne er bundet op af en indkøbsaftale, som gør at man ikke nødvendigvis kan pleje lokale kontakter.	Indkøbsaftalen er vedtaget i Borgerrepræsentationen og gælder for alle institutioner i forvaltningen.	
<ul style="list-style-type: none"> skabe kontakt til lokale erhvervsdrivende og andre med henblik på etablering af småjobs og eventuelle lærepladser 			
Klubbernes samarbejde i bydelen			
Klubbydelsforum består af bydelens fritids- og ungdomsklubber. Klubbydelsforums arbejde tager udgangspunkt i behovene hos de større børn og unge, som bor og opholder sig i området. Klubbernes lokalpulje skal understøtte bydelssamarbejdets valgte tiltag og koordinationen af den socialpædagogiske opsøgende, sociale indsats over for marginaliserede, udsatte større børn og unge. Klubberne skal indgå i et fast og ligeværdigt samarbejde, med respekt for de enkelte klubbers særkende. Klubberne skal søge at supplere hinanden i opgaveløsningen.	Nr. 7: Denne opgave har vi søgt at løse efter bedste evne i årevis. Vi må dog erkende, at beløbet man giver til videreuddannelse ikke svarer til bare et minimum af behovet. (...) Der er som nævnt igen og igen, intet vikarbudget, ingen forberedelsestid og vi skal derfor sende folk ud af huset samtidig med at børnene / de nuge er der med deres behov for såvel at blive set som hørt.		
Større børn og unge kan i forskellige perioder af deres opvækst have brug for kvalificeret rådgivning og vejledning, og det kan ofte være svært for de unge at finde ud af, hvor de skal henvende sig for at få den nødvendige rådgivning.			

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
<p>Klubberne skal ikke kunne håndtere alle former for problemer og vanskeligheder, men de ansatte i klubberne skal have viden om, hvor i lokalområdet og i det kommunale system barnet/den unge eller familien bør henvises til for nærmere hjælp og støtte. Klubledelsen skal sørge for, at personalet er opdateret og ved, hvor de kan søge råd og vejledning til håndtering af situationer, de føler sig usikre over for.</p>			
<p>Opsøgende arbejde er i sin karakter både alment og forebyggende og kan samtidig have karakter af hurtig indgriben. Målgruppen er:</p>	<p>Nr. 6: Klubbydelssamarbejdet er beskrevet i forslaget, og her vil vi blot som tidligere nævne, at det er svært som bydel med kraftigt beskårne ressourcer, at se, hvordan vi kan leve op til målsætningen om udegående opsøgende arbejde.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Børn/unge, der ikke konstruktivt har forholdt sig til, hvad fritiden kan bruges til men som i øvrigt er velfungerende 			
<ul style="list-style-type: none"> • Børn/unge, der lever i socialt belastede boligområder 			
<ul style="list-style-type: none"> • Børn/unge, der har svært ved at indgå under rammer, som et fællesskab sætter 			
<ul style="list-style-type: none"> • Børn/unge, der skal have professionel pædagogisk støtte til at tilegne sig sociale kompetencer 			
<ul style="list-style-type: none"> • Børn og unge, som har brug for at kunne indgå i en relation til nogle voksne 			
<p>Klubbydelsforum har tre hovedopgaver:</p>			
<p>1. Kontaktarbejde</p>			

Målsætningstekst	Høringskommentar	Forvaltningens kommentar	Rettelsesforslag
Kontaktarbejdet foregår, når klubmedarbejderne observerer og / eller kontakter ukendte og kendte større børn og unge i lokalområdet med det formål at rådgive og vejlede om relevante fritids-tilbud, fritidsjob og eventuel støtte til uddannelsesforløb.			
2. Udegående arbejde			
I det udegående arbejde har klubmedarbejderne fokus på dialogen og tilbyder målrettede aktiviteter og arrangementer for alle bydelens større børn og unge, uafhængigt af de større børn og unges medlemskab. Det udegående arbejde kan have form af en matrikelløs klub med aktiviteter uden for klubbernes fysiske rammer.			
3. Akut indsats			
Den akutte indsats forgår ved hurtig indgriben i et pludseligt opstået problem i forhold til enkelte eller grupper af særligt udsatte og / eller truede større børn og unge. Dette arbejde foregår i SSP-regi.			